

'Tierra mojada', 'Lesbofòbia' i 'Makun', curts guanyadors del Protesta 2019

El Protesta més multitudinari tanca la setena edició amb una nova mirada a la diversitat de gènere | Deu dies de festival han servit per abordar temes com la diversitat de gènere, el fet trans, la invisibilitat de les dones en el cinema, la maternitat, el trencament d'estereotips o l'educació més enllà del gènere

Foto de família d'organitzadors, jurat i guanyadors del Festival Protesta 2019 | Bernat Almirall

«Sento l'estranya sensació que m'han robat el cos. De fet, sento que ens l'han robat a les persones trans en general. És una sensació intensa i violenta. Em refereixo al fet que ens han robat la possibilitat de viure el cos d'una altra manera, que se'ns ha imposat una interpretació única sobre algunes de les seves parts. Em refereixo al fet que per explicar el nostre malestar ens han dit que no hauríem d'haver nascut en el nostre cos. Aquell cos que tant havia odiat, ara voldria conquerir-lo de nou, abraçar-lo i dir-li que sento haver-lo abandonat.»

(Miquel Missé. *A la conquesta del cos equivocat*, novembre del 2018)

Amb aquesta frase començava aquest diumenge la final del Festival Protesta 2019, amb un escenari en negre total i una vibració musical que anava en augment per acabar en un esclat de so, música i llum que emulava l'eufòria de gènere que en aquests deu dies s'ha posat al centre de totes les mirades. El compositor Ernest Crusats s'il·luminava damunt de l'escenari en una performance creada expressament per l'ocasió.

La catarsi musical va donar pas a un escenari presidit per dues portes de lavabo. Una per a homes i una per a dones. I a través de l'humor i la ironia aquestes dues portes van permetre evocar escenes quotidianes que parlen de l'absurditat, massa integrada, de separar la societat i el món en dos gèneres. La periodista Sara Barrera va ser l'encarregada de presentar i marcar el ritme de les intervencions, els premis i les mencions.

Un moment de l'espectacle final del Festival Protesta 2019 Foto: Bernat Almirall

Abans del lliurament de premis, la representant d'Òmnium a Osona, Assumpció Martínez, va llegir una carta de Jordi Cuixart que adreçava unes paraules a l'organització i el Festival. I la ballarina Anna Sagalés acompanyava Ernest Crusats en una de les seves interpretacions.

Els films guanyadors

El premi al millor curtmetratge documental ha estat per *Lesbofòbia* d'Inés Tarradellas. Una peça que dona visibilitat a la discriminació de les dones lesbianes a través de deu testimonis. El jurat n'ha valorat la temàtica, el coneixement situacional de les protagonistes, el fet que estigués dirigit per una dona i ubicat a Catalunya i la transversalitat i to pedagògic.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=M4RUAgfWutw>

En la categoria de ficció, el guanyador ha estat *Tierra mojada*, de Juan Sebastián Mesa. El film explica la història de l'Óscar, que viu amb els seus avis en una casa de camp enmig del que serà un gran projecte hidroelèctric. En acabar el termini per desallotjar la casa ells decideixen enterrar-se en vida. La brutalitat del missatge contrasta amb la subtileza amb què està rodada aquesta ficció. Parla amb contundència i des de la vivència d'un drama social i ambiental a Colòmbia. També s'ha valorat que els actors i el director fossin colombians.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=kdxbxkHHn5Y>

Quant al curt més ben valorat pel públic ha estat *Makun (no llores), Dibujos en un CIE* d'Emilio Martí López. Una reconstrucció a través dels dibuixos d'un CIE de les històries de tres persones i els seus somnis, anhels i malsons.

V?deo: https://www.youtube.com/watch?v=nI_-lBcwfrg

La menció especial de l'organització ha anat per *Winter in Europe*, de Polo Mena?rguez, per abordar un tema tan urgent i necessari com és la crisi dels refugiats. És un curt que a més ajuda a empatitzar amb la injusta situació de les persones refugiades en una Europa que els gira l'esquena. Tot plegat a través d'una fotografia molt cuidada.

Els membres del jurat de l'edició d'enguany han estat Brigitte Vasallo, escriptora i activista; Jordi Cuixart, president d'Òmnium Cultural; Elena Subirà, Relacions Institucionals, Màrqueting & Fundrising del Docs Barcelona; Carles Furriols, president de la Fundació Dr. Trueta, i Estel Solé, actriu i Escriptora.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=ELkk3qPzkZs>

A l'edició d'aquest any es van presentar un total de més de 360 curtmetratges dels quals 10 han format part de la selecció oficial i 28 de la no competitiva, que es van poder projectar durant les matinals de dissabte del festival.

Gènere, paritat i molta participació al Protesta 2019

El Protesta 2019 va començar amb un canvi important: l'ajornament de la inauguració. El clima social i polític i el mateix clima meteorològic no semblaven factors favorables a l'assistència de públic al festival. Tot i això, el Protesta ha arribat a la final amb un rècord de participació i de públic. El festival es convertia, segons l'organització, en l'espai refugi que es reivindicava a la inauguració.

De nou la paritat en els llargmetratges ha estat una de les diferenciacions primordials del Festival. L'esforç per part de l'organització és una aposta i un distintiu de la voluntat de visibilitzar i mostrar la qualitat en les obres amb mirada femenina que es poden trobar en el cinema de crítica social documental i de ficció.

L'acte que va organitzar Setembre a la Muntanya de Llibres sobre «Educar més enllà del gènere», amb Zoe García i Elena Crespi, i Josep Comajoan, moderador Foto: Àngel Amargant

Enguany, la temàtica escollida ha servit per reflexionar sobre alguns conceptes que estan en qüestió: l'home i la dona i el que aquestes categories signifiquen. Les identitats i expressions de gènere es reivindiquen com a diverses i fluïdes. Des del Protesta sorgeixen preguntes al voltant d'aquesta temàtica, sobre la configuració de qui som i com ens relacionem, què s'espera de nosaltres o com vivim aquesta pressió per encaixar en la categoria que ens ha estat assignada.

El Safareig del Protesta s'ha estrenat amb molt bona acollida. Des de sempre els safareigs han estat un punt de trobada, un espai de reunió on les dones es trobaven per rentar la roba i eixugar la bugada. El festival Protesta ha generat aquest espai dins del Cinema Vigatà amb seients on acomodar-se i mobiliari cedit per la Fundació MAP d'inserció de persones amb discapacitat i risc d'exclusió social.